

Передплата

— «РУСЛАН» виснажить:

в Австрої:

на цілий рік	12 р. ав.
на пів року	6 р. ав.
на четверть року	3 р. ав.
на місяць	1 р. ав.

За границею:

на цілий рік	20 рублів або 40 франків
на пів року	10 рублів або 20 франків
Подільське число по 8 кр. ав.	

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.Виходить у Львові що дні
крім неділі і руских свят
о год. 6-ї пополудні.Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева у Агенції Ляндорфської
в пасажі ІльєвськомуРукописи звертаються лише
на попереднє застережене. —
Рекламація неопечатані вільні
від порта. — Оголошення звичайне
приймаються по ціні 10 кр. від стрічки, а у надісланні 20 кр. від стрічки. Помітки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Ситуация парламентарної більшості.

Дотеперішня більшість парламентарна має величезні тяжкі трудности до поборення. На головніші з тих трудностей хочемо звернути нашу увагу заздалегідь. Тільки той хто знає своє положення і силу, може придумати відповідні потребні средства. Щоби оцінити силу теперішньої більшості мусимо обняти оком табор опозиції і єї так давне, як і теперішнє поведення.

Ціла робота опозиційних сторонництв в парламенті стреміла до того, щоби унеможливити всяку акцію дотеперішньої більшості парламентарної. Позірно виглядало, що відносини зміняться по уступленню г-на Баденського, принайменьше так говорила опозиція. Бадені уступив, а відносини в нічі не поправилися. Можна би сказати, ще більше розгорілися. Та сама борба, яка велася на парламентарній арені, ведеся сьогодні на аренах віч, зборів, на довірочних нарадах, справозданнях посольських, в прасі; перейшла на улиці, до різних товариств, корпорацій, а навіть до варстатів. А що найгірше, то політична борба почала вже ставати борбою расовою. Здавалося, що Німці в тій борбі ходило о язикові розпорядження, а їх прихильникам о ширші права політичні. Теперішні однак події показують, що Німці мали на очі гегемонію над прочими австрійськими народами, а їх прихильники, як соціал-демократи чисто деструктивні цілі. Першою прецінь акцією нового правительства було змагання до витворення якогось modus vivendi межі опозицію а більшості. В справі язикових розпоряджень робили Чехи найдальше ідути уступства, в справі президії і lex Falckensteina можливий був також спосіб виходу, мимо сего робота нового правительства оказалася марною супротив рішучого опору Німців. Коли за правительства г-н Баденський говорили Німці, що особа г-н Баденського стоїть на перешкоді до переговорів, то за нового правительства показали, що они не думають переговорювати а просто поставили так далеко сягаючі постулати, що ледво чи могли самі вірити, щоби они коли могли здійснити ся. Тепер доперша показується, що Німці ходило не о що іншого а о розбиті теперішньої більшості. Ледво правиця видала свій маніфест, в котрім заявила і на дальнє свою солідарність, ледво відбулося віче в Кракові під окликом славянства, ледво поодинокі сторонництва більшості відбули свої партийні збори з заохотою до солідарності, так німецька опозиційна преса почала лютитися і докладати всяких змагань, щоби в який небудь спосіб розбити ту більшість. Отсє маємо ціль опозиції. Німці знають, що розбивши теперішню більшість стануть панами ситуації. До тієї акції, як показується, бажали би Німці втягнуті теперішнє правительство. Збори Пферштада в Карліцах а Функого в Літомицях домагаються від правительства, не чого іншого а розвязання теперішнього парламенту, бо будучий парламент після їх думки напевно не буде мати теперішньої більшості.

Німці в їх роботі супротив теперішньої більшості ревно вспомагають всяки

соціал-демократи без огляду, до якої народності приналежать, бож привернене нормальних відносин в раді державний і поміж народами, відбирає ім всяке оружі з рук. — Вся опозиція поставила собі згідно і однодушно повалене або розбиті більшості полишаючи все проче на другім пляні.

Супротив такої акції опозиційних сторонництв повинна би стануті більшість та-кож згідно і однодушною. О більшості можна хиба днес тілько сказати, що она на зверх маніфестує до тепер потребу своєї солідарності. Она рада би єї широко удержати. Та тяжко, щоби она удержала ся; вже днес показуються деякі слабі сторони тієї більшості. Тирольці явно висказують свій сумнів, чи будуть далі могли піти з теперішною більшостю. А їх провідник п. Цалінгер каже, що солідарність більшості на основі автономії стоїть на дуже слабих ногах. З тим поглядом годяться безперечно і меншості національні. З польських і ческих заяв відходить, що автономія країв ледво чи не перша і послідна точка їх програми. Слиби так мало бути, то безперечно не можуть они числити на безвзглядну солідарність навіть всіх Славян. На домагання автономії відповідають меншості національні рівноправності національної і застереженем всяких прав доконечних тим меншостям до їх культурного, економічного і політичного розвою.

З кількох днів будуть отворені сойми країв. Від їх акції буде залежати, як деякі народи мають розуміти начерк адреси до корони тієї більшості о справедливості рівноправності національний. Се знова задається в дальшім ході солідарність теперішньої більшості. В протилежному разі не тільки що теперішня більшість не устоїть ся, але ческо-німецькі події готові повторити ся і в інших краях коронних. Се, що днес тілько зробити в Чехах, було далеко лекшим перед кільканадцятьма навіть перед кількома літами. Належало би проте сподівати ся, що інші краї поучені Чехією заздалегідь упорядкують у себе національні відносини. В першій лінії повинен ся зробити галицький сойм.

Посол Цалінгер о ситуації.

Посол Цалінгер належить до німецько-католицького сторонництва людового, в котрім занепадає ліве крило; більше він годиться ся з бар. Діпавлім чим з п. Ебенхогом. Одні промавляють ся по зборах консервативного клубу в Бодені про теперішну внутрішню ситуацію. В вівоках своїх призначав Цалінгер, що Чехи готові були до незвичайно далекосягаючих уступок в язиковій справі; однак німецька опозиція з недостачі відваги не приняла їх. Про збори Славян в Кракові і про вигляди на дальнюю солідарність дотеперішньої більшості парламентарної, висказав дуже скептичні погляди.

Внесене Фалькенштада — говорив бесідник — було викликане ділом конечної оборони із сторони парламентарної більшості. Слиби не тяжів обов'язок мовчання, то можна би тут навести не одно, що витолкувало більшість ся. Але в кождім разі нічого такого, що оправду-

вало би єго. Бр. Діпавлі, г-н Гуйн, д-р Кепферер і бесідник противилися рішучо тому внесенню і по єго ухвалі запротестували прилюдно. Треба жаліти, що правиця, котра звє себе сторонництвом права, так далеко забула ся, що супротив меншості зневажувала приписи закона і регуляміну.

На революційне поведення опозиції зголосила більшість і собі революцію. По причині такої ситуації настав отвертий бунт виявлений соціалістами, добуваним штурмом президіальної трибуни. По уступленю Баденського настав небезпечний погляд, що димісію викликає бунт в парламенті і аргументи в улиці, що як раз на руку революційні партії соціал-демократів. Граф Бадені не упав по причині бунту парламентарного або поведення улиці, але наслідком незнакомства відносин і нещасливої руки; мав він много доброї волі і в последній хвилі перед димісією був ще готов до переговорів і порозуміння з опозицією. Новий міністер президент розпочав був також переговори. В часі тих переговорів чеський клуб в справі язикових розпоряджень робив знова так далекі уступства, що Німці не могли більше надіяти ся. До порозуміння не пришло, бо треба було Німцям здобути ся на відвагу, спекати ся проводу радикальних елементів, відеунути від себе скрайних націоналів і соціалістів. Того Німці не зробили. Переїговори розбили ся, хотів не одному послові німецькому залежало в інтересі виборців, щоби полагодити угоду з Угорщиною і порозуміння з Чехами. Бо наколи прийдуть посли німецькі і чеські перед своїх виборців, то уода буде ще труднішою. Бесідник і Діпавлі не брали участі в редакції маніфесту правиці з 10. грудня. Зміст сїї відозви може кожде сторонництво толкувати на свій спосіб. Ми знаємо також «висі інтереси», котрі що правда маніфест означує як охорону «правдивої релігійності і моральності», але при котрих можна сумнівати ся, чи на сю квестію так само глядять Молодочехи, як партія католицька.

Тирольці не розпадають ся так дуже за шкільним внесенем п. Ебенхога, бо як католики і австрійці не могутъ безвзглядно годити ся на українені школи, бо тоді в деяких краях заволодіє нею радикальна струя. Розвязання шкільної квестії почиває к цілковитій свободі наукування.

Сполука правиці виключно на ґрунті автономії є дуже слаба в виду тих великих струй, що сьвітом стрясають і викликають боротьбу в теперішності і будучності. Квестія розширення компетенції краївих соймів коштом центрального парламенту порушує тільки форму, спосіб полагодження, а не дійсну суть тих найважніших і найсвятіших справ, котрі мусимо боронити. Давна більшість автономічна була сполучена в зеліній перстені правиці, але результатів єї діяльності не видно. Ото централістичний закон приміром о податку домовім для Тиролю. Сумніваю ся, чи тепер з Молодочехами на місце Старочехів принесе правиця інші плоди.

Більшість високо підносить на свою славу і користь ту обставину, що в склад єї входять також Німці, тож повинна вистерігати ся таких славянських демонстрацій братанів, як послання в Кракові. Жадання правиці славянського характеру викличе такі наслідки, що Німці не будуть могли при ній повістити. А без Німців

нема зовсім теперішньої більшості в парламенті.

В групі тирольській володів, повна згода і однодушність, та на жаль нема того в цілім клубі католицько-людовім. Мусить прояснити ся чи більшість того клубу стане на становищі Тирольців, чи може мають они виступити з організації клубу. Треба також як пайкорне мати відповідь, чи маємо поліпшити ся в теперішній більшості, чи може маємо прямувати побіч неї і без неї до наших цілій зазначеніх основами вічної правди і католицького погляду на світ, віруючи в силу Того, котрий кріпший від всіх пануючих і парламентарних більшостей.

Поділ Хін.

Вже перед кількома літами звернув увагу Європи один Англичанин, Кароль Дільке, що точка тяжести Європи починає пересувати ся на схід, а то головно в саме серце прастарої колибели людекости, до Азії. Оноді доказував один з по-важніших писателів англійських, Pearson, що цивілізовану Європу чекає страшний залив через расу, Хінців. Сли дійсно така судьба чекає Європу в далекій будучності, то найновіші по-дії могуть денешо ослабити ті обави. Теперішня акція кількох європейських держав супротив Хін виглядає на завойоване тої о 400 мільйонах мешканців держави. Думка поділу Хін не є нинішною; она живе вже давно в головах дипломатів. Один з генералів російських за життя Александра II. обіцяв завоювати хінського велита малою горсткою вояків; жадав до сеї ророти ледво 20.000 вояків. Съміливий сей генерал не мілив ся в своїй рахубі. Японсько-хінська війна доказала цілковиту слабосильність хінської держави. І она здає ся рішила судьбу Хін. Маленька в порівнанні з Хінами Японія по-бідила на голову хінську державу. Тоді дочекалися ся Хіни інтервенції трех європейських держав, але кождий з них опікунів не за дармо-трудив ся, але придбав під різною форму дієві користі для себе. Від війни тої датув ся перший заборчий крок європейських держав в Хінах. Росія, Англія і Франція мали вже яку таку точку опору в Хінах, не було однак там ще Німеччини. Німеччина кривим оком гляділа на прочі держави і шукала лише нагоди, коли би і собі там станути. Читателі пригадають собі, як то передній каденції німецького парламенту правительство домагалося ухвалення кредиту на маринарку. Та про добуване Хін не згадувано тоді ані слова, але подавано за причину оборону інтересів німецьких підданих в полуздній Америці і інших частях світа, а про Азію, а не то про Хіни не згадано ані словечком. Тимчасом тепер показує ся, що правдоподібно жадано тих кредитів, бо готовлено ся, до завойовання Хін. План сей мусів вже давно до-спіти в німецькій дипломації, коли Німеччина при найближшій нагоді без надумування ся заняла пристань Кіачуав в хінській околиці Шантунг. Причину до того кроку дало замордоване німецьких місіонарів в Хінах. Ледво розійшла ся про се чутка по Європі, так зараз принесли дневники відомості, що німецькі кораблі заняли згадану пристань. Заняті тої пристані, де стояло 1.200 вояків хінських з 14 пушками, наступило ти-хо, без вистрілу.

Хінці на вид кораблів німецьких опустили добровільно свій форт. А є се дуже вигідна пристань, бо вода не замерзає цілу зиму і має подостатком угля. Зараз по заняті тої пристані вислава Німеччина нові три кораблі враз з цісарським братом, Генріком. За убийство місіонарів, як доносять дневники, зажадала Німеччина віддання собі раз на все заняті пристані. За німецькою флотою поплила російська і заняла знов пристань Артур. Росія повідає, що она се зробила за призволом Хін і то тілько для того, щоби там перезимувати. Цілу акцію Росії і Німеччини покриває глубока тайна. Трудно однак подумати, щоби Німеччина не ділала в порозумінні з Росією. Не можна рівножнити ціни, за яку наступило те порозуміння. Незадовго мабуть довідаємо ся, що й Франція й Італія поїхали до якоїсь пристани хінської на зимівлю.

Хіни дивлять ся на все обоятно. Одно бюро телеграфічне принесло навіть в тім згляді дуже характеристичну відомість а іменно, що в Пекінгу жадав князь Кунг на засіданні хін-

ської ради коронної призначення німецької окупациї. Много може Росії і Німеччині перешкоджати Японія, в котрій стало сильне сторонництво накликуюче до політики чину. Найгірше однак може стати на перешкоді та обставина, що Японія має в руках хінську пристань Вей-чай-веї, що по при Артур замикає дірого до Пекіну.

Англійська преса дуже любить на акцію Німеччини і Росії, она догадує ся, що тим способом держави ті хотять зломати її морську силу. Для того Англія стане домагати ся і для своєї флоти такої прихильності від Хін, яку дала російській. В англійській пресі вже навіть означено позитивне жадання, після чого Англія мала би право домагати ся пристани Чугаму і Шангаю, хоть не згадує, що она те саме що Росія і Німеччина робить вже давно в Гонконгу. Крім тих держав не спочиває і Франція а скріпляє свої становища в Тонкіні. Отсе нена-дійно стоять початок подій, котрі може в най-блізьшій будучності викличе велику еволюцію.

Вісти політичні.

Буджетова комісія австрійської делегації ухвалила вчера слідуюче внесене пос. Думби, поставлене під час реферування справи спільнога закона фінансового: О скілько на рік 1898 буде удержана спільність доходів митових в Австро-Угорщині, треба частину тих же, позіставши по всіх відчисленнях, відшибнути на разі від суми спільніх видатків, а позіставши непокритий останок спільніх видатків розділити до покриття межі Австро-Угорщину з уваглядненем закона з 8. червня 1871 р. в дусі постановлення закону з 21. грудня 1867 р. В той спосіб мають бути покриті також надзвичайні видатки. О скілько оплати митові в спільнім бюджеті монархії на 1898 р. будуть творити позицію покриття, треба їх вставити з чистою надважкою в сумі 53,598,890 зл.

Сими днями перебував у Відні ческий маршалок краєвий кн. Юрій Льобкович. Кажуть отже, що єго покликано до Відня на нараду в справі ческо-німецькій. Льобкович обставав при тім, щоби ческий сойм був скликаний, бо бюджет ческий, котрій виказує кілька мільйонів дефіциту, мусить бути конче залагоджений. У Відни були також тої гадки, щоби скликати сойм, а то для того, щоби єму предложити справу спору язикового і аж тоді, коли би акція угодова в соймі не удала ся, рішено ся підняти на ново перервані переговори. Мотивом до того має бути головно то, що в 1898 р. закон войсковий мусить бути відновлений і утода з Угорщиною мусить бути остаточно залагоджена. В праских кругах німецких кажуть, що ческі феодали і молодочехи прихильні тій акції, бо уважають лише сойм компетентним до залагодження спору язикового. Але Німці рішучо тому протилюять ся. Признають, що правда, конечність державну в залагодженню закона войскового і угоди з Угорщиною, але кажуть, що то не може ніяк стати ся коштом німецького язика. Німці хотіли би також, щоби бурмістра Подільского усунено і щоби намістник Куденгове уступив; они грозять, що не являть ся в соймі і будуть радити окремо або в Тепліц або в Авсіг'ю.

В угорськім соймі ще не покінчила ся дебата над новим законом о провізорії угодовій. В неділю був бар. Банфі у Відні; як згадують ся, цілию єго подорожи було порозуміти ся з віденським правителством що до уступок для Кошутовців, щоби їх відвести від обструкції. І справді веде угорське правительство переговори з независимими та обіцює їм деякі зміни в правительственнім проекті закону, котрі підходять до їх бажань. Pester Lloyd доносить, що ті переговори мають добре вигляди. В понеділок забирає в дебаті голос також один хорватський посол. Він промовляв за правительственным внесенем, а опозицію остерігав між іншим, що в разі, коли угорський сойм ухвалиє економічну і фінансову самостійність Угорщини, тоді Хорватщина готова зажадати таї самої самостійності для себе.

Росія відмавляє фактові заняття Артуром більшого значення політичного, а представляє єго зовсім невинним. «Новости» кажуть, що в'їзд російської флоти під проводом адмірала Ревнова до Артура не значить єго окуповання. Порт

Артур був вже від багатьох літ назначений як найдогідніше місце в Жовті морі для російських кораблів на зимівку; що они там тепер запліли, стало ся то за призволенем хінського правительства, отже єгоже давати причини до пізнаткових пессимістичних висновків і здогадів. Що правительство хінське само віддало Росії порт Артур до розпорядимости, є лише доказом, що оно само не видить в тім пізнаткових небезпеки для себе. Другим державам, котрі не мають на думці забирати знова якісь землі в Хіні і не мають причини побоюватися ся шкоди для своїх інтересів, може бути байдужним, котре місце вибирає собі російська флота на зимівку.

Новинки.

Щедрий дар. Еміненція Кардинал Сембратович жертвували на коляду для убогих дітей школи ім. Шашкевича п'ятдесят зл.

Міністер барон Лебль приїхав сими днями до Львова. На двірці повітили єго Намістник кн. Сандушко, президент міста і репрезентанти власті. Вечером того дня відбувся в касині «народовім» в честь міністра бенкет, в котрім взяли участь до 80 осіб.

В четвер о годині 11. перед полуднем увійшли міністер послухань і приймав представлених властій і репрезентантів.

Збори «Підгірської Спілки» в Станиславові відбулися дні 16. с. м. в присутності ц. к. ногтаря і вибрано управлюючу раду та головний комітет контрольний. До ради управлюючої вибрані: др. М. Бучинський адвокат, Юстин Малецький властитель села Лядзке шляхотске, Кароль Підляшецький ц. к. радник суду, Ал. Панкевич ц. к. ем. радник суду, о. Йосиф Домбчевський парох з Викторова, о. Андрій Пеленський парох з Кнігинич, о. Ів. Порайко катихит учитель семінарії, Мих. Маурик начальник почти, др. М. Коцюба професор учитель семінарії, о. Савин Кисілевський парох з Чорнолозець і Теодор Стажевич купець, а на заступників: Ігн. Полотник управитель хору катедрального, Іван Калебай директор банку і Петро Боднарчук властитель реальності в Калуші. До головного комітету контрольного вибрані: Іван Дольницький ц. к. начальник магазинів, Марк. Кушнір начальник «Народної Торговлі» і Никола Мороз професор учитель семінарії. Товариство буде називати ся «Підгірська спілка для торговлі безрогами і худобою рогатою». Отже розширено круг ділання так, щоби товариство могло торгувати худобою рогатою і мясом (основувати ятки). Но ся по-слідна чинність стояти буде на другім пляні. Товариство числити тепер 114 членів, між котрими в члени з 5 а навіть 10 уделами.

Народне віче в Стрию скликує «Підгірська Рада» на день 30-го грудня с. р. з такою програмою: 1) обговорене біжучих справ політичних, 2) справи господарські, 3) внесення учасників.

Радикальне віче в Збаражі, котре мало там відбутися дні 27-го грудня с. р., заборонило тамошнє староство, мотивуючи заборону тою обставиною, що на вічі мало говорити ся про викуп панських грунтів і про хлопські страйки, а позаяк образоване тамошнім населення дуже низьке, то віче того рода могло би дуже легко розярити уми учасників і загрозити публичному спокою.

Реколекції для священства відбудуться в Зарваниці від 27-го до 31-го грудня під проводом оо. Василиян. Перша наука буде в понеділок 27-го вечором, а закінчити спільні причасті 31-го. Хотячі взяти участь зволять зголосити ся до Вп. о. Петро Білинського в Зарваниці (пошта Вишнівчик). Кошти спільнога удержання розрахуються ся по рівній частині на всіх учасників реколекцій.

Новочасні будівлі. В новім гмаху дирекції залізничної у Львові завалила ся оноді стеля в сали конференційні. Румовице засинало цілу салю, а з стелі позісталі лише бальки. На щасті не було нікого в сали, тому обійшлося без нещасливого випадку. Будинок що й но віддано до ужитку, а вже валить ся.

Жите дневникаря. На дніх появив ся в Прагі 1. випуск політичної студії пок. редактора дневника «Narodni Listy» дра Айма, толкуючої про політику Чехів в літах від 1861 до 1896 р. Видавець сей студії, Пеніжек, такоже про жите-буте дневникарів політичних в загалі: «Чин дневникарів незавидний. Рідко хто признає ся заслугу. А мимо то яка широка аrena, на котрій трудиться дневникар! Тисячі, навіть мільйони слухають єго. Але форум се тихе і німе. Він говорить з душі сих тисяч, мислить за них і робить за них. Другі переймають ся єго ідеалами, навіть єго словами, голосять їх відтак, повтаряють. А він сам, сей дневникар лішає ся в тіні, незвісний, часто і безіменний. Цілі легіони патріотів призадумали ся, читаючи єго послання. Деяким від сих послань забило ся

скорше серце, ударила кров в лицо. Були хвили, часи, в которых сей дневникар одушевляв, загрівав, учив цілій народ, іменно в наших часах, часах телефонів, де ледви можна скінчити читані ранніх видань, а вже приходить на стіл вечірне. Все забувається відтак скоро і легко. Дневникар з'уживається більше і скорше ніж звичайний чоловік. Він живе для інших...

— **Здичіне обичаїв.** В Лондоні дня 7. с. м. зібралася численний круг джентельменів в клубі шпортом на боксерський «seans» межи якимсь Баггі з Чікаго з англійським шампіоном Сроотом. «Seans» мав складатися з 20 нападів, по три мінuty кожий. В посліднім атаку Сроот дістав боксером так сильно в голову, що зімлів на місці. Піднесено его і старанося его дочутити, але надармо. По кількох мінутах віддав духа. І то діється при кінці 19-го століття, в клубі, до котрого належать «джентельмени!».

— **Заштилований актор.** Один з найпопулярніших англійських акторів Віліям Терріс погиб в Лондоні під ударами ножа дні 16. с. м. в хвили, коли входив до театру на вечірнє представлення. Був він героем в мельодрамі і божище лондонських жінок. Убийник, відправлений слуга і статист, влучив ножем Терріса в саме серце, так що нещасний скончав в одній хвили. Представлене вже не відбулося сего вечера а убийника арештовано.

— **Руский театр народний** загостив вже, як подають деякі дневники — до Львова і має з нинішнім днем розпочати представлення в гостелі Жоржа. З приїздом до Львова Руска Беніда обняла на ново заряд театрту. При нагоді мусимо сказати дирекції і зарядові театру, що досі оповіщення театральні оголошувано лише в деяких часописах руских. Мабуть і театр розуміє ся на політиці партійній. Нехай же потім не нарікає, що мало публіки учаща до театру.

Наука, штука, література.

Літературно-Науковий Вістник видав Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові.

Редакційний комітет: Олександр Борковський, Михайло Грушевський, Осип Маковей, Др. Ів. Франко. — Відповідає за редакцію Михайло Грушевський. — Редакція і адміністрація: у Львові, ул. Академічна ч. 8.

Літературно-Науковий Вістник виходить 1. дня кожного місяця с. ст. почавши від 1898-го року, книжками коло 12 аркушів друку великої вісімки. Перша книжка вийде ще в кінці грудня 1897 року.

Програма: I. Оригінальна література і переклади найбільш інтересного і важкого з чужих літератур: повісті, оповідання, драматичні твори й поезії.

II. Оригінальні і перекладені статті про найважливіші здобутки вселюдської науки і наш науковий рух.

III. Критично-літературні студії з нашого і чужого письменства.

IV. З літератури й життя: хроніка літератури й культурного життя українсько-руського народу Австро-Італії і Росії.

V. Огляди літератури й культурного життя в сьвіті славянському і загальнолюдському.

VI. Бібліографія.

Скорій і культурний поступ нашого народу в останніх часах і звязаний з тим зростієго духових потреб між іншими давно давав себе відчувати і в сфері літератури і белетристики. Заснована тому вісімнадцять років літературно-наукова часопись «Зоря», віддавши важкі прислуги нашему культурному життю, перестав вже свою програмою задоволити сі потріби. З огляду на се Наукове Товариство імені Шевченка, котре попри свої наукові задачі зістає ся одинокою інституцією, що має (за браком іншої) опікуватися українсько-руською літературою, постановило з початком 1898 р. зреформувати «Зорю», себто розширити її програму і обсяг, бажаючи в столітній річниці нової української літератури, що є заразом двадцятипятилітньою річницею Товариства, а до того звязана з стількома історичними спогадами, віддати єю прислугу національному культурному життю.

Редакцію сей зреформованою часописи, що буде виходити місячником під назвою: «Літературно-Науковий Вістник» поручено више вписаному редакційному комітетові.

Обіймаючи редакцію нового видавництва редакційний комітет уважає потрібним сказати кілька слів про те, як він розуміє свою задачу.

Кождій народ тільки стає культурно, духовно самостійним, коли його суспільність в своїй літературі може задовільнити свої духові потреби. З сего погляду в нашій літературі відчувають ся ще важні недостачі. За останні кільканадцять років розвинула ся у нас значно публі-

цистика, освідомлюючи суспільність про потребу єї близької вітчизни; в у нас і оригінальна белетристика, не велика ще вправді, але вже така, що може заняти досить показане місце між іншими славянськими; останніми роками стало розвиватися і наукове письменство. Ми дійсно живемо своїм життєм, та тільки годі не примітити в тім життю певної відірваності, що може шкідливо вплинути на него: занадто слабі звязки лучать наше життя з життєм великого культурного съвіта, життєм загальнолюдським.

Для нашої інтелігентної громади зістається в значній мірі чужим, невідомим той круг ідей, яким живе тепер культурний съвіт, ті питання, що займають голови передових людей, ті ідеали, які просувують їх громадські роботи, їх змагання й інтереси; наша інтелігентія в значній мірі не виходить з узкого круга місцевих інтересів, а того не повинно бути. Віддаючись служению реальним народним потребам, присвячуясь боротьбі за його інтереси, кождий інтелігент не повинен пускати з ока тих загальнолюдських горизонтів, звідки мають йому просувувати путеві зорі, вказуючи дорогу його роботі, його боротьбі. Ввести нашу суспільність в круг сих загальнолюдських інтересів і ними освітити їх народне життя буде задачою нашої часописи, і сподімося ся ту — справді — не легку задачу сповнити при участі всіх видатніших діячів нашого письменства.

Редакція постарається скупити літературні сили з цілі України-Русі і створити з «Вістника» відповідний культурний орган для цілого нашого народу, тим більше, що з кінцем року 1897-го перестають виходити «Зоря» і друга літературна часопись «Житє і Слово», інших же літературних видавництв у нас нема, і наша часопись зістає ся одинокою.

Редакція при тім все буде мати на увазі інтереси широких кругів читачів, подаючи найбільш живе, інтересне, нове з оригінальної і перекладеної белетристики, популярно і живо написані наукові і літературні огляди. Читач найде в «Літературно-науковому Вістнику» ріжнородну, інтересну і користну лектуру.

Сподіємося що наша публіка з співчуттям стрінє наші змагання і підможе їх матеріальною помочию. Наукове Товариство імені Шевченка, розширяючи свій літературний журнал, числити на сю поміч публіки. Тільки з значним зростом передплати журнал може стати міцно і успішно далі розвиватися. Від численної передплати залежить дальший зрост видавництва, котре мало-більше розширити в будучності відділ перекладів та давати в додатках більші твори всесвітньої літератури і збірники творів українсько-руських письменників.

Сподіємося що кождий інтелігент почуче обовязок, на скілько позволяє єму матеріальної засоби, взяти участь в передплаті та буде приєднувати єму передплатників. Річ многоважна, аби суспільність наша раз здобула солідно поставлений літературний журнал, котрий би свого читача держав в атмосфері вселюдської культурного життя.

То була би найліпша памятка, на яку може спромогти ся наша суспільність в столітню річницю відродження нашої літератури.

Передплата на «Літературно-Науковий Вістник» дванадцять книжок на рік, з котрих кожда буде містити близько 200 сторін друку, великої 8-ки, а то три буде складатися на один том, виносить в Австро-Італії в пересилкою на чверть року 2-50 зл., на пів року 5 зл., на цілий рік 8 зл. в Росії на цілий рік 8 рублів (при бандерольній пересилці). В інших державах по обчисленню пересилки. — Поодинокі книжки коштують по 1 зл.

Річна передплата може бути оплачена в трох ратах: 3. січня н. ст. 3 зл., 3. цвітня н. ст. 3 зл., 3. серпня н. ст. 2 зл.; хто пропускає речинець рати, тому передплата обраховується як піврічна або чвертьрічна (за цвірк 5 зл., чверть року 2-50).

Передплату приймає: Адміністрація «Літературно-Наукового Вістника» у Львові при ул. Академічній ч. 8.

— **З театру.** Дирекція театру гр. Скарбка у Львові не жалує труда в достарчуванню «новостій» львівській публіці. Що тижня бачимо на сцені нову штуку, а часом і дві, так що публіка не може жалувати ся на нудьгу. Та по приємні в діяльності дирекції знаменну тенденцію: в виборі нових штук кермуються діярекція не так взаглядами артистичними, як радіє матеріальним. Наслідком сего бувають виставлювані самі «фарси» французьких та німецьких спілок авторських, штуки пересолені і переперчені «тovestimi» дотепами і ситуаціями до неможливості. Театр переповнюється тоді до

послідного місця, публіка бавиться ся на представлений знаменито, а дирекція осягає свою ціль: збирає як найбільші доходи. І так в місяці грудні виставлено аж три фарси: дві французькі, — «Гарний заступник» і «Шалене весілля»; і переведено з німецького «Козел офірний». Виставлено за той час також одну оперу: «Свірщик за печію», твір знаменитого німецького композитора Гольдмарка. — Що до фарс, то о всіх трех виставах сказати щось поважного: се сценічні твори, обчислені лише на те, щоби публіка могла доволі наслідити ся, без огляду на се, що збудовані они з самих неможливих, неприродних і позбавлених всякої реальності ситуацій. І треба признати, що автори зуміли так зручно використати всі комічні ефекти і цілій апарат драстичних майже до неморальності сцен, що если хто прийде до театру лиш на те, щоби убавити ся і наслідити ся до розпuku, виходить з него в повні вдоволений. Але чи драматична штука служить лише до таких цілій?

Опера Гольдмарка виставлена була як найстаранніше. Під взглядом декорацийним — се справдіщне чічко. За те музика не відзначається нічим оригінальним, не має сили, щоби потрясти слухачем і викликати в тім якесь глубше враження. Помимо сего є уложеня незвичайно зручно, мельодії пливуть дуже легко і скоро лишають се в памяті. Однакож треба до неї правдивих оперових голосів, котрих тепер в дружині театральні поки що брак. Опереткові сили що їх ужито до трудних партій сеї опери, вивязалися з своєї задачі як найліпше. Панна Богусівна, пп. Гурский, Богуцкий і Оржельський збиралі завсідги заслужені оплески.

‡ ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

О. Євсевій Іванович, правосл. екзарх і правосл. католик з руским викладом в черновецькій гімназії, упокоївся в 35-ім році життя. — В. с. п.!

Телеграми.

Відень, 23. грудня. Вчера відбула ся нарада кабінетова під проводом Гавча і тривала понад 3 години.

Відень, 23. грудня. Австрійська делегація прийняла внесення комісії бюджетової Гр. Голуховського дякував за працю і патріотичне поєднання, за приязнє і повне довіре трактування предложені правителству. Промавляли ще Гр. Дідушицький і Гр. Тун. Сей послідний сказав: Всі народи стоять при своїм цісарю з незмінною вірностю і любовию, а коли хвіля стає по важнішою, кождий з нас кличе: Любимо папу нашого цісаря, любимо нашого монарха, слухаємо з вірностю повною чести. Слові ті прийнято рясніми оплесками, по чим замкнено сесію.

Відень, 23. грудня. «N. fr. Presse» приносить вість, що вийдуть нові язикові розпорядження перед 10. січнем 1898. Наступить поділ на чеські, німецькі і мішані округи. Після того поділу змінить ся давні язикові розпорядження. Чехи мають на се годити ся. В ческих кругах говорять о скликаню парламенту на конець лютого.

Відень, 23. грудня. Комісія клубу молодо-ческого видала комунікат, в котрім перечить мов-би перед скликанем сойму мала наступити зміна в язикових розпорядженнях і що чеські посли на се годять ся. Чеські посли уважають сю вість видуманою і додають, що они стоять при резолюції ухваленій на зборах мужів довіря 19. с. м.

Будапешт, 23. грудня. Переговори сторонніцтв розбили ся. Обструкція мусить наступити. Кошутовці жадають, щоби Угорщина утворила вже від 1-го січня осібну територію цлову. Банfi заявив, що правительство на таке жадання не може згодити ся.

Загреб, 23. вересня. Вчера оголошено засуд на обжалованих о замордовані урядника в Сенічаку. Засуджено на смерть 11 осіб, а 8 від 10 місяців до 10 літ вязниці.

Прага, 23. грудня. Посол др. Енгель поїхав до Відня, як догадують, в цілі переговоровання з шефом кабінету.

єдине средство против нестравности

і диспенсії.

Ціна бутельки 3 корони.

Ділає знаменито в нежитах жолудка

і кишок.

Ціна 3 корони.

Головний склад в аптекі

161 103-?

Жигм. Рукера

під „Срібним орлом“ у Львові.

Цінник львівської палати торговельної
і промислової.

Львів дня 22. грудня 1897.

I. Акції за штуку.

Зелів. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.
Зелів. Львів-Черн.-Ясси по 200 зл. вал.
србі.

Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. ав.
кред. гал. по 200 зл. в. ав.

Гарвард! Ряшеві по 200 зл. в. ав.

Фабрики вагонів в Сяноку перед тим
Ліпінського по 500 кор. в. ав.

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Банку гіпот. т. 5% в. ав. з 10% пр.
" " 4½% " ліос в 50 л.
" " 4½% " в 601 по 200 К.
" краєв. 4½% в. ав. ліос в 51 л.
" " 4% в. ав. ліос в 57 л.
Торг. д. гал. земс. 4% (першаєміс.)
" " " 4% ліос. в 41½ літ
" " " 4% " в 56 літ.

III. Обліги за 100 зл.

Гал. фонду пропіанац. 4% в. ав.
Буков. 5% " 2 " .
Комуналні Банку кр. 5% (2 ем.)
" " 4½% (3 ем.)
Зелівниць льокальні 4% по 200 кр.
Іозички краєв. 6% ва, в року 1878
" " 4% " 1891
" 4% по 200 кор. в р. 18/8
" м. Львова 4% по 200 кор.

IV. Ліоси.

Міста Krakova
Станиславова

V. Монети:

Дукат імператорський
Наполеондор
Швейцарія
Рубль російський срібний
наперовий
10 марок німецьких

пла-
жада-
тять
вл. кр. вл. кр.

Поїзд
посл. | особ
приходить
о годині

до Львова

Поїзд
посл. | особ
віходить
о годині

зі Львова

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1897.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середньо-європейського).

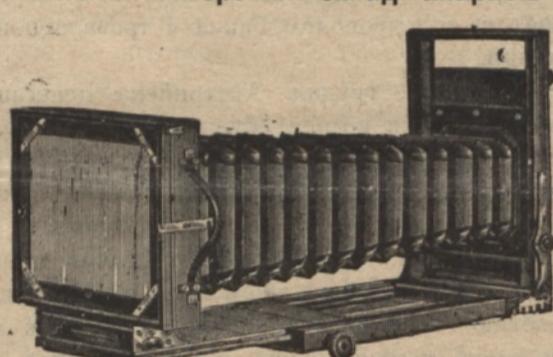
Ніч

Ніч

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечором до 5 години 59 мінут рано.

Перший християнський

ново отворений склад апаратів і всіляких приборів

до заводової фотографії
і для П. аматорів
поручає низше цін у всіх фір-
мах краєвих і заграницьких.
Апарати від 6—250 зр. на
складі. — Висилка на про-
вінцію відворотно почто-
вою виконує ся. — Найбіль-
ший і найдешевший склад
всіляких приборів до фо-
тографії. На жданіє ви
позичає апарати до ве-

ликости 24:30 (за винагородою 2% вартості апарату) з обективами
Voigtländer'a, Steinheil'a, Göerz'a і т. д.

Едмунд Бродковський

Львів, ул. Баторого 22.

131 34—140

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСІЙ
А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель)

приймає передплату на всі часописи у всіх язиках і доставлює їх
до дому без всякої доплати.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженем

3¹₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженем,

а всі інші находячі ся в обігу 4½% Асигнати касові
з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши
від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винаходені!

ІВАН ЯРИМОВИЧ
СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамскої і для дітей
у Львові, площа Бернардинська число 10.

мав честь повідомити отсім Ві. Публіку, що ви-
рабляє обувь НЕПРОМАКАЮЧЕ власного вина-
ходені, з всякого рода шкір, як: Обувь мужеске і
дамське, також чоботи з холявами тревалі, над-
міро легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновлення
і направів Кальоші і Плащі кавчукою, всякі гумові прилади як також зель-
вінської обуви кавчукою. — Всякі замісцеві замовлення виконує в можливість
найкоротшим часом. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві взагляди, і поручаю-
чись на дальнє, остано з глубоким поважанням

Іван Яримович.

Спеціаліст до направів кальошів і плащів кавчукою.

Учитель

орган руского
Тов. педагогічного дво-
тижневник педагогічно-нау-
ковий, виходить від 1-го червня 1889
у Львові ул. Вірменська ч. 2. Перед-
плата на цілий рік 3 зл., на пів ро-
ку 1.60 кр., на четверть року 1 зл.

1000 туток цигаретових за
1 зл. поручає фабри-
ка туток

АНТОНІНІ МАЗУРКЕВИЧ

Львів, улиця Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 туток разом
опаковані і відсылка франко.

Вже появилася з друку
РУСКА КУХАРКА

або
Школа вареня по руски
містить 41 знаменитих зуп.
Всі печені, які тілько можливі: Вол-
ові, баранячі вепрові і т. д.
Байцоване шинок, роблене зна-
менитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яечні страви

Блини — Пизи і т. п.
Знамениті рускі пироги печенні з
сиром, капустою і т. п.
Роблене вкусного набілу і т. п.

Ціна 70 кр.

По надісланню переказом 76 кр.
вісилася франко Друкарня народова
Ст. Манецького і Спілка, Львів. Готель
Жоржа.

За певну і добру льокацию

поручаємо

4½% листи гіпотечні
4% листи гіпотечні коронові
5% листи гіпотечні преміовані
4% листи товариства кредито-
вого земського
4½% листи Банку краєвого
5% облігації Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облігації пропінайції

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо
по найточнішім курсі деннім.

КОНТОРА ВІМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотечного

Контора віміни
і відділ депозито-
вий перенесені до
льокалю партеро-
вого в будинку
банковім.